

UVOD

U primitivnim ljudskim zajednicama, ljudi su pravili različite predmete, kojima su zadovoljavali svoje potrebe. Na primer, izrađivali su razna oruđa, kojima su obrađivali zemlju i proizvodili određene proizvode, ponovo za svoje potrebe.

Međutim, razvojem društva i poboljšanjem uslova proizvodnje, došlo je do nagomilavanja proizvoda, koje su ljudi razmenjivali, prvobitno proizvod za proizvod, što je predstavljalo naturalnu razmenu ili trampu.

U tim okolnostima, pojavio se prvi oblik razmene proizvoda, koji kasnije prelazi u savremeni oblik razmene, odnosno robno – novčanu razmenu, koja traje i danas.

U nastavku teksta, detaljnije ću objasniti kako su neki od tih proizvoda postali roba i dobili njena osnovna svojstva. Odnosno, koje kriterijume treba da zadovoljava određeni proizvod da bi ga društvo tretiralo kao robu.

1. POJAM ROBE

U razvijenim privredama savremenog društva, roba predstavlja osnovnu kategoriju i ključnu kariku. Najopštije definisana, roba je proizvod ljudskog rada koji je proizveden u cilju razmene. Međutim, navedena definicija jeste tačna, ali ne daje potpunu i jasnu sliku o pojmu robe, odnosno o tome šta jedan proizvod mora da poseduje da bi bio roba.

Da bi neki proizvod postao roba, treba da uđe u potrošnju, putem razmene. Takav proizvod mora imati određena svojstva kojim se mogu podmiriti neke ljudske potrebe. Ali to nisu lične potrebe samog proizvođača, već je taj proizvod, odnosno njegova korisna svojstva, namenjena zadovoljavanju potreba drugih. Na primer, ako neko seosko domaćinstvo poseduje voćnjak i njegovi članovi proizvode jabuke za svoje lične potrebe, jabuke nisu roba. Ali ako na tržištu postoji velika potražnja za jabukama i seljak ih razmeni za novac i time zadovolji potrebe kupaca, i jabuke postaju roba.

"Svojstvo robe da podmiri neku ljudsku potrebu predstavlja osnovno obeležje svake robe."¹

Međutim, svaki koristan predmet, ne mora biti roba. Na primer, predmeti iz prirode kao što su zemlja, voda i slično, imaju korisna svojstva, ali nisu nastali kao proizvod ljudskog rada i zbog toga ne predstavljaju robu.

Svaki koristan predmet ne mora biti roba, ali svaka roba mora biti koristan predmet. Na osnovu toga, pod pojam robe se svrstavaju samo oni predmeti koji su proizvodi ljudskog rada, a istovremeno su namenjeni razmeni na tržištu.

"Dakle, da bi neko dobro bilo roba mora da ima sledeće karakteristike:

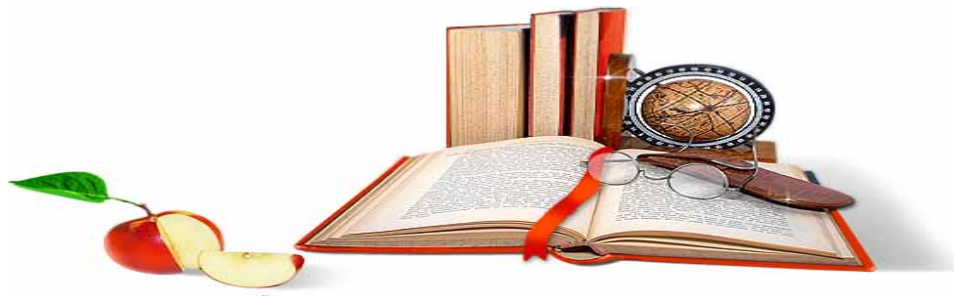
1. mora biti proizvod ljudskog rada
2. mora imati društveno korisno svojstvo, tj. mora podmiriti bilo koju ljudsku potrebu
3. ona je proizvod ljudskog rada koji se može masovno reprodukovati
4. ona je proizvod ljudskog rada namenjen za razmenu, tj. tržištu."²

---

¹ Izvor: Dr. Bogdan Ilić, Dr. Milan Tomić, Uvod u ekonomiju, Ekonomski fakultet, Brčko, 2002. god., str. 178

² Izvor: Dr. Bogdan Ilić, Dr. Milan Tomić, Uvod u ekonomiju, Ekonomski fakultet, Brčko, 2002. god., str. 179

GOTOVI SEMINARSKI, DIPLOMSKI I MATURSKI TEKST
RADOVI IZ SVIH OBLASTI, POWERPOINT PREZENTACIJE I
DRUGI EDUKATIVNI MATERIJALI.

WWW.SEMINARSKIRAD.ORG
WWW.MAGISTARSKI.COM
WWW.MATURSKIRADOVI.NET
WWW.MATURSKI.NET

NA NAŠIM SAJTOVIMA MOŽETE PRONAĆI SVE, BILO DA JE TO **SEMINARSKI, DIPLOMSKI** ILI **MATURSKI** RAD, POWERPOINT PREZENTACIJA I DRUGI EDUKATIVNI MATERIJAL. ZA RAZLIKU OD OSTALIH MI VAM PRUŽAMO DA POGLEDATE SVAKI RAD, NJEGOV SADRŽAJ I PRVE TRI STRANE TAKO DA MOŽETE TAČNO DA ODABERETE ONO ŠTO VAM U POTPUNOSTI ODGOVARA. U BAZI SE NALAZE **GOTOVI SEMINARSKI, DIPLOMSKI I MATURSKI RADOVI** KOJE MOŽETE SKINUTI I UZ NJIHOVU POMOĆ NAPRAVITI JEDINSTVEN I UNIKATAN RAD. AKO U **BAZI** NE NAĐETE RAD KOJI VAM JE POTREBAN, U SVAKOM MOMENTU MOŽETE NARUČITI DA VAM SE IZRADI NOVI, UNIKATAN SEMINARSKI ILI NEKI DRUGI RAD RAD NA LINKU **IZRADA RADOVA**. PITANJA I ODGOVORE MOŽETE DOBITI NA NAŠEM **FORUMU** ILI NA **MATURSKIRADOVI.NET@GMAIL.COM**

- 5.
- 6.